

Datum : 16 april 2025

Aan : Gemeenteraad, fractievolgers en presidium

Van : Griffie

Betreft : Startnotitie Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Op 18 maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Het lijkt nog ver weg, maar de voorbereidingen zijn inmiddels gestart. In deze notitie worden de eerste voorbereidingen (beknopt) uiteengezet en worden een aantal voorstellen en vragen voorgelegd. **De leden van het Presidium worden uitgenodigd om verdere input mee te geven aan de hand van de acties in deze notitie.** Op basis hiervan zal de griffie het draaiboek rondom de verkiezingen verder uitbouwen. In aanloop naar 18 maart zal het presidium regelmatig verder op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de verschillende acties en/of op concrete punten om een aanvullend besluit worden gevraagd.

Acties

Hieronder vindt u een overzicht van alle activiteiten *voorafgaand, tijdens en na* de verkiezingen. Het betreffen alleen acties die betrekking hebben op de gemeenteraad zelf. Taken die puur bij de griffie en/of andere afdelingen liggen (zoals administratieve taken) maken geen onderdeel uit van deze notitie. Bij de verschillende activiteiten staat nog geen data, deze zullen in een volgende notitie verder worden ingevuld.

- Een aantal acties worden sowieso uitgevoerd: het presidium kan hierop desgewenst input meegeven voor de verdere uitwerking;
- Een aantal acties betreft een voorstel: de griffie stelt het presidium voor deze acties in te zetten, aan het presidium de vraag of zij hiermee akkoord gaan;
- Een aantal acties betreft een vraag: is hier vanuit het presidium behoefte aan?

Bijeenkomst partijbesturen

Er zal op korte termijn een bijeenkomst worden georganiseerd voor de lokale partij- c.q. afdelingsbesturen van de politieke partijen die aan de gemeenteraadsverkiezingen deelnemen of overwegen dat te doen. Onderwerp van de bespreking is onder andere de integriteitstoetsing van kandidaten voor decentrale politieke partijen. Daarnaast kunnen partijen zich in algemene zin laten informeren over de verkiezingen en de verplichtingen die dat met zich meebrengt en kunnen zij hierover ook vragen stellen.

Digitale stembulp

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen is het inmiddels gebruikelijk om de Arnhemse kiezers een stembulp aan te bieden. Er zijn verschillende partijen die een digitale stembulp aanbieden, waaronder [Kieskompas](#), [StemWijzer](#) en [MijnStem](#). Tijdens de vorige verkiezingen is gewerkt met

kieskompas. Een voorstel voor de keuze voor de digitale stemhulp wordt tijdens een volgend presidium voorgelegd wanneer de offertes van de verschillende stemhulpen binnenkomen.

Debatten

In de aanloop naar de verkiezingen zijn er diverse initiatieven te verwachten voor het organiseren van debatten. Op dit moment staat nog niet vast welke debatten er georganiseerd worden en op welk moment. Verzoeken om debatten in het stadhuis te organiseren worden welwillend ontvangen. Daarbij wordt het stadhuis als locatie voor een debat in principe om niet beschikbaar gesteld. Dat geldt ook voor een lichte catering en lichte technische ondersteuning. Indien er meer dan lichte ondersteuning gewenst is, dan zal deze aan de organisator van het debat vooraf worden geoffreerd. Er worden geen voorwaarden gesteld aan de opzet/inhoud van de debatten die in het stadhuis worden georganiseerd.

Staat van de Stad

Vergelijkbaar met 2022 zal er begin 2026 door de ambtelijke organisatie weer een brede bijeenkomst van Staat van de Stad worden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst zullen de trends en ontwikkelingen in Arnhem in cijfers aan de orde komen en er wordt een duiding gegeven over wat deze cijfers zeggen over de opgaven voor een nieuwe gemeenteraad. Kandidaat raadsleden zullen tevens voor deze bijeenkomst worden uitgenodigd.

Informatiedossier verkiezingen iBabs

In aanloop naar de verkiezingen komt veel informatie richting de gemeenteraad. Al deze informatie zal gebundeld op een aparte plek op iBabs worden geplaatst zodat deze eenvoudig is terug te vinden voor de raad.

[Voorstel] Verkiezingskrant Arnhemse Koerier

De afgelopen verkiezingen is vanuit de griffie een verkiezingskrant gemaakt, waarbij partijen die deelnemen aan verkiezingen de ruimte krijgen zich in woord en beeld te presenteren. In navolging op de (uitneembare) Perspectiefnota- en Begrotingskrant - die inmiddels structureel verschijnen - stelt de griffie voor om ook volgend jaar voor de verkiezingen een uitneembaar verkiezingskrant in de Arnhemse Koerier te publiceren.

[Voorstel] Videopitches lijsttrekkers

In aanvulling op de verkiezingskrant wordt voorgesteld om alle lijsttrekkers van de partijen die deelnemen aan verkiezingen de mogelijkheid te geven een korte videopitch op te laten nemen. Doel van de videopitch is om partijen zich te laten voorstellen aan de stad. De video's kunnen op de (social)mediakanalen van de gemeente(raad) worden verspreid, maar kunnen uiteraard ook door de partijen zelf worden gebruikt. Alle partijen krijgen hetzelfde aanbod (het laten opnemen en monteren van een video – eventueel op locatie – van 1 á 2 minuten), de inhoudelijke invulling staat vrij.

[Voorstel] Videoreeks burgemeester '10 x op weg naar de verkiezingen'

Voorgesteld wordt om – in afstemming met team verkiezingen/opkomstbevordering vanuit de ambtelijke organisatie – een videoreeks op te nemen met de burgemeester waarmee in aanloop naar 18 maart periodiek een video wordt gepost. In tegenstelling tot de videopitches vanuit de lijsttrekkers (welke een politieke boodschappen mogen bevatten) zijn deze video's politiek neutraal en hebben ze als doel om Arnhemmers op te roepen te gaan stemmen en het belang van de lokale democratie onder de aandacht

te brengen. (Bijvoorbeeld door op verschillende plekken in Arnhem iets te vertellen over waarom deze plek de afgelopen raadsperiode van belang is geweest) Voor de definitieve invulling van de video's wordt afstemming gezocht met team opkomstbevordering.

[Vraag] Extra (verkorte) bijeenkomsten Politiek Actief voor aspirant kandidaten

De afgelopen raadsperiode is vanuit de griffie meerdere keren de cursus Politiek Actief georganiseerd. Deze cursus zat al vrij snel vol en kende daarom ook al snel een wachtlijst. Vanuit verschillende fracties is geïnformeerd of er ook geïnteresseerden die al even meeliepen met een fractie mee konden doen aan de cursus. In verband met de bestaande wachtlijst én het feit dat de cursus Politiek Actief zich met name richt op inwoners die nog twijfelen of ze politiek actief willen worden, was dit niet altijd mogelijk. Omdat er dus wel een vraag bestaat of mensen die al politiek actief zijn snel op vlieghoogte te brengen, wil de griffie de vraag bij het presidium neerleggen of er in aanloop naar de verkiezingen behoefte is om vanuit de griffie een extra editie van Politiek Actief te organiseren (naast de reguliere variant die in het najaar nogmaals georganiseerd wordt) waarbij het doel is voorlichting geven aan aspirant kandidaten over het raadswerk in de praktijk: wat kun je verwachten?

[Vraag] Gesprek presidium invulling coalitieonderhandelingen

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2022 is er een studiebijeenkomst voor alle aan de verkiezingen deelnemende partijen georganiseerd over raadsakkoorden door Lianne van Kalken, een van de auteurs van het essay '[een routekaart voor raadsakkoorden; varianten, ervaringen en lessen](#)'. In de recent verschenen handreiking van de VNG '[De raad aan zet: het formatieproces Route naar een nieuw programma en een nieuw college](#)' is één van de suggesties om enkele maanden voorafgaand aan de verkiezingen een gesprek te voeren over de aankomende formatie. Aan het presidium de vraag of er behoefte is om in aanloop naar de verkiezingen dit onderwerp een keer te agenderen voor een gesprek in het presidium?

Uitslagenavond

Op 18 maart zal er een uitslagenavond georganiseerd worden in het stadhuis. De voorlopige uitslag van de verkiezingen zal dan bekend worden gemaakt.

Duidingsdebat

Na de verkiezingen zal er een openbaar duidingsdebat worden georganiseerd voor alle lijsttrekkers van de partijen die met een of meer zetels in de gemeenteraad komen. Tijdens deze bijeenkomst zijn alle lijsttrekkers in de gelegenheid hun visie op de uitkomst van de verkiezingen te geven.

Informatiedossier ambtelijke organisatie

Inmiddels is het gebruikelijk dat er ambtelijk een informatiedossier wordt opgesteld waarin vanuit feitelijke en neutraal weergegeven informatie de opgaven voor de stad geschetst worden. Dit dossier kan gebruikt worden bij de coalitie-onderhandelingen, maar is niet exclusief daarvoor bedoeld. Het wordt beschikbaar gesteld aan alle raadsleden.

[Vraag] Overdrachtdossier gemeenteraad

Naast een ambtelijk informatiedossier zijn er gemeenteraden waar ook namens de zittende gemeenteraad de 'nieuwe' raad een [overdrachtdocument](#) wordt aangeboden. In dit overdrachtdocument kun je als raad de ervaringen en lessen van deze raadsperiode overgedragen aan

de nieuwe raad. Onderdeel van zo'n overdrachtsdocumenten kunnen aanbevelingen zijn rondom het vergadermodel, veiligheid, regionale samenwerking, formatieproces en de betrokkenheid van de raad bij bepaalde dossiers. Een dergelijk document kan door het presidium worden opgesteld.

Afscheid- & installatieraad

De invulling van de afscheids- en installatieraad wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het draaiboek voor de verkiezingen. Onderdeel hiervan is ook het geloofsbrievenonderzoek.

Intake raadsleden

Na de verkiezingen leggen de nieuwe raadsleden een circuit af in het stadhuis waarin zij alle logistieke en administratieve plichtplegingen in één keer doorlopen. Hierbij zal er ook aandacht worden gegeven voor de rechtspositie van raadsleden.

Coalitieonderhandelingen

De ondersteuning van de coalitieonderhandeling vindt plaats door de griffie in samenwerking met de ambtelijke organisatie. In principe wordt een onderscheid gemaakt tussen de periodes van informatie en formatie. Tijdens de periode van informatie is het de griffie die primair zorgt draagt voor de ondersteuning. Als de periode van formatie aanbreekt ligt het in de rede dat de ondersteuning verschuift van griffie naar ambtelijke organisatie. Hoe de ondersteuning daadwerkelijk vormgegeven zal worden, hangt vooral af van de behoeften van de onderhandelende partijen.

Inwerkprogramma

In 2022 bestond het inwerkprogramma voor de nieuwe raad uit een tweedaagse op vrijdag en zaterdag, gevolgd door een inhoudelijk programma op 3 Politieke Avonden. Uit de evaluatie van het inwerkprogramma bleek dat de gekozen tijdsinvestering én invulling goed gewaardeerd werd.

Voorgesteld wordt daarom om het inwerkprogramma voor 2026 vergelijkbaar in te richten, waarbij het programma dus zal bestaan uit een tweedaagse op vrijdag en zaterdag en 3 woensdagavonden. Het inhoudelijke programma moet weer een mooie mix bevatten tussen verbinden, inspireren, verdiepen, vaardigheden opdoen en kennismaken. Het programma moet interessant zijn voor nieuwe én zittende raadsleden. Alle basiselementen moeten aan bod komen (waarmee alle noodzakelijke kennis wordt opgedaan om een goed uitvoering te kunnen geven aan het raadslidmaatschap), maar tegelijk moet het ook zittende raadsleden kunnen inspireren. Er moet voldoende aandacht zijn voor het kennismaken met de stad. Bijvoorbeeld door een zo groot mogelijk deel van het programma ook in de stad op locatie te organiseren, maar ook door weer de wijken te gaan. Ook het kennismaken met de ambtelijke organisatie en het verdiepen in beleidsinhoudelijke thema's moet een onderdeel krijgen, bijvoorbeeld door het weer organiseren van een 'raadsacademie'. Het presidium wordt nadrukkelijk gevraagd om voor de definitieve invulling van het startprogramma input mee te geven.

[Voorstel] scholings- en werkbezoekprogramma

Één van de verbeterpunten met betrekking tot het vorige inwerkprogramma zat in het voortzetten en vasthouden van de (gezamenlijke) scholings- en samenwerkingsmomenten voor de raad. Voorgesteld wordt daarom om als 'addendum' op het inwerkprogramma de raad ook een verdere scholingskalender aan te bieden. Daarbij kan worden gedacht aan het aan de voorkant inplannen van scholingsmomenten voor de raad in het vergaderschema van de raad. De invulling van deze scholingsmomenten kan vervolgens op basis van dan actuele thema's (door de agendacommissie/presidium) inhoudelijk worden

ingevuld. Naast scholingsmomenten kan ook worden gedacht aan het vooraf inplannen van ruimte voor werkbezoeken. Naar aanleiding van de recente werkreis naar Brussel is door meerdere fracties geopperd om voor de nieuwe raadsperiode hier een vervolg aan te geven, maar dan bij voorkeur eerder in de periode. Voorstel is daarom om bij de verdere uitwerking van het scholingsprogramma ook voor dit soort activiteiten (werkbezoeken) aan de voorkant ruimte voor te reserveren in het vergaderschema van de raad.